

ШЫН

1960 ч.

МАЙ

29

ВОСКРЕСЕНЬЕ
№ 125 (4609).

Өртөз 20 көп.

СОВЕТ ЭВИЛЕНИНИҢ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСЫНЫҢ ТЫВА ОБЛАСТЫ
БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХООРАЯ КОМИТЕТЕРИНИҢ, АЖЫЛЧЫ ЧОННАР
ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ОБЛАСТ БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХООРАЯ
СОВЕТТЕРИНИҢ ОРГАНЫ

Коммунистг күш-ажыл бригадаларының болгаш шалыпчыларының чаржының мурнакчыларының Бүгү-эвилел чөвүлел хуралының киржикчилеринге

Эргам эштер!

Силерге болгаш силердин өтүрүңерде коммунистг күш-ажыл бригадаларының болгаш шалыпчыларының патриотч шимчөөшкениниң бүтү киржикчилеринге, бистин чүртүвүстү ажалың ангызымын болгаш колхозчу тарачыларының алдырды отрядында Совет Эвилелиниң Коммунистг партиязының Төп Комитеди кыял байыр чедирип тур.

Күш-ажылды коммунистг бэй-биле көрү талазы-биле СЭКП-ниң төөгүлүг XXI съездинин бүтүүзүндө улуларын чогадыкчы иденкей-биле төртүтүнгөн шимчөөшкниң экономика болгаш мораль талазы-биле кыска хуусада улуг күш болу берип, ажалчы чоннардың массалык маадрың күш-ажылчы чорутуу болгаш кижизикчилериниң школаны апарган. Чеди чыл планының улуг чагай оналгаларын хууса бетинде күссөдир дөм демисалдериниң бири окурталарында чоруп турар хоорайның болгаш көдөңнө беш миллион ажыл ажал-ишкитиниң өл шимчөөшкниң өл бөдүңү туттарының адара каташтырып турар. Коммунистг кылдыр алдыр дөм чарышта ам бүдүн-бүдүн цехтер болгаш буюулар чедирип турар.

Болур. Күш-ажылды, өөредилгени болгаш амыдрал-чурталганы чалгыс аз кылдыр төлөбүшүрбүшүз, бо чарыш кижиниң амыдралынын болгаш ажал-чорудулазын бүтү талаарында өң иденкейли салдырып чедирип, улаан болгаш күш-ажыл аразында буттуг ылгалдары армалдырып чок кыларының чугула фактору болуп турар.

Күш-ажылды коммунистг бэй-биле көөрү, коммунистг күш-ажыл бригадаларының болгаш шалыпчыларының социалистг хүдөөлдериниң үдөлини болуп турар «шүтүтүзү чалгызы дөм, бирөөн шүтүтүзү дөм» деп коллективизмниң Ленинчи принципа совет кижилеринде ажал-чанынын норма-чакыра болуп бар чыдар. Коммунистг чар харылааларыны туртувусун кел чыдарының көсүкү чакыра Валентина Гаганованы болгаш оңд хай муң салгачкыларының кайтамчыктыг эгелешини болуп турар.

Коммунистг күш-ажыл коллективтериниң болгаш шалыпчыларының шимчөөшкениниң киржикчилери чеди чыл планын хууса бетинде күссөдир дөм улам-на иденкейли ажалдаар, күш-ажылдың өн-не белик бүдүрүктүүчү улаар-чижектерин көрүстөр, билгилери болгаш кулутурумын моон сонгаар-да шугургу шимчөөди алыр, чар инициативни кижилериниң өн-не дөре шынарларын буттарыңа чачыстырып кижиздер, коммунистг ажал-чаныниң белик принциптерин салгаар дөзүнөгө Совет Эвилелиниң Коммунистг партиязының Төп Комитеди быжыг буюрелин илергейлеп тур. Бүтү партия, совет, профэвилел, комсомол организацияларынын, ажал-ажылгы улуругчу бургузуну өн-не бири хүдөөлгө болза, бистин хүнеривистиниң өл патриотчу шимчөөшкениниң бүтү хөмчөг-биле деткири болгаш калбарыры оң болур.

Коммунистг күш-ажылды келир үжө орутуу айтып турар шалыпчыларының болгаш бригадаларының кайтамчыктыг ажал-хөмчөг коммунистг туртувусунун төөгүсүнө магалыг чагай арин болуп кирер.

Коммунистг күш-ажыл дөм шимчөөшкениниң киржикчилериниң хүдөөлүн хүн келген турум көүдөн турар. Чеди чалгыс хууса бетинде күссөдир дөм, күш-ажылдың белик бүдүрүктүү дөм, техникат депшилге дөм социалистг чарыштың ажалымы улам чырыткылаандыр хып турар.

Коммунистг күш-ажыл коллективтериниң болгаш шалыпчыларының алдырды шимчөөшкениниң киржикчилери делерезин!

Коммунистг күш-ажылды туртувусуңу—мадырдык совет улуг делгерезин!

Бүтү кайи төределген чырыткымы келир үжө—коммунизм делгерезин!

СОВЕТ ЭВИЛЕНИНИҢ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСЫНЫҢ ТӨП КОМИТЕДИ

АЖЫЛЧЫ ЧОННАРНЫҢ НЕГЕЛДЕ ХОМУДАЛДАРЫНЫ КИЧЭЭНГЕЙЛИГ КӨӨ

Ажалчы чоннар буттарының амыдралында, калдыр-бир ажалдыкчының ажалында, ажал-чанында чет-пестерге төлөбүшкни билдиришкениниң болгаш хомудалдарын, азы кайи бир ажалды өккидер дугайында саналарын үргүзүп килрип турарлар. О билдиришкениниң болгаш хомудалдарын өң кыска хуусаың иштине чөү-биле шиптирлеп бөри—партия, совет, хейинити болгаш ажал-агыл органианың удуртукчуларының дөрт хүдөөлгө.

Бистиниң областьч элөөн хай албан, организация чирлери о улуг хары-салгалыг хүдөөлгө багай авес күссөдир турар. Оң чижээне областьч улус өөрелге килдизин көрүтүп болур. Иңдә чоңуң билдиришкни, хомудалдарын көрүп шиптирлөөр өң тургустунган, хаматтарының хууда айтырларының талазы-биле оларын хүдөө алырының чурумун доктоткаш, оң чурумуң ажалчы чокка күссөдир турар. Иңдә ажалчың чижектерин оң-оңу-биле көрдүтүп болур.

Ажалчы чоңуң кирип турар негелдериң чогуур өйүңде шиптирлеп бербе, оңу чугула көрбөс чоруктар бистин албан черлеринде ам-да бар. Оң уламдан оң кижилериниң хүдөөн иделги хандырынымаса олар берге байдалга таваржыр, о албан черинче база катап, а азы еске адресче бижирип апар таварылгалар хай.

Областч социал-хандырылга, кадык камгала килдистеринде, көдө ажал-агыл болгаш даг экспедициязының өргөлдөринде, областьч прокуратурада чоңуң билдиришкениниң кичээгейлиг көрбөс, оңу шиптирлөөр садалдыр чоруктар бар болуп турар. Келген билдиришкениниң болгаш хомудалдары ыңда дандылавайн, анаа-ла беле салып каап турар, оң тускай өргөлдөп, харылаар кылдыр томулаткан кижилер белик чок, кымчык билдиришкенин кажан киргени, оңу канчаар шиптирлөөр билш алмыр дыка берге. О ажалды албан черлериниң удуртукчулары-да, иңдә пар-

тия организациялары-да чоңуң-агавай келген. Областч социал-хандырылга килдизинге дайындык болгаш күш-ажылды инвалидтери, кырганар, аарыг кижилер үргүзүчү кезип, билдиришкенини кирип турар. О килдизинге өргөлдүкчн өң Курченко, оң өске-даа ажалдыкчыны онза кичээгейлиг, салгыс чо-вааныр болуп журулук. Хөкөм кырында оң негелде доктоткаш күссөдир шиптирлеп турар. Оңу мындыг чижө бидытка болур. Тес-Хем районда бот не Селишова билдиришкни киргеш, дузалакчы доктады бө-дин дилөө. О билдиришкенине харыны 10 ай дургузуда берейн, шыгжап чыттырган. 1959 чылда оң кирген билдиришкениниң аразында 166 билдиришкенинегге кадык хары бергени, оларын канчаар шиптирлеп көргөни билш алдыр арга чок болган. Улуг-Хем чурттуг инвалид Төлийн курортка оңу эмнедирин дилөөн билдиришкениниң областьч кадык камгала килдизинге 1959 чылдың июнь 10-да кирген. О билдиришкенининиң эзигне хары берип, дузалакчы туржук, харын оңу 8 ай иштине чагаа хавындан белин ужулбайн чытырганы чүгө 1960 чылдын февральда илерөөн. Шагаан-Арыг чурттуг 62 хары А. Расхаловтуң ажал төлөвинге Кызыл хоорайны АТК-ы 262 рубль чедир төлөвөөн дугайында хомудалын областьч прокуратуруңуң дузалакчы Барышев 79 хонукта шыгжап, прокуратуруңуң база бир дузалакчы Кууларга берин каан. Куулар оң хомудалды 78 хонукта туташ, «акшанарын улус судун дактилор негеп алмыр» дөм хары чоруткан. Бо албан черлериниң ажалында оң бюрократыг чоруктарын үгүлөткөн кижилериниң кымы-даа харысалаг хүдөөлөй барган.

Совет кижилериниң хуу салымныга оң чергелги салгыс чоңуң авес байдал калдыр-да албан черлеринге турбас ужурулу, оң үгүлөткөн кижилерге шыңгыг хөмчөгчн көргүзүп турар хөкөм. Чамдык удуртуг ажалдыкчылар көргөн билдириш-

Коммунистг күш-ажылдың бригадаларындан бүдүрүлгелеринче

Коммунистг күш-ажылдың бригадалары болгаш шалыпчылары деп ат дөз ш чарыштың мурнакчыларының Бүгү-эвилел чөвүлел хуралы

Коммунистг күш-ажылдың бригадалары болгаш шалыпчылары деп ат дөз чарыштың мурнакчыларының Бүгү-эвилел чөвүлел хуралы май 27-де өргөнгөн 10 шакта, Кремлдин Улуг ордунда ажы-тылган.

Эштер А. В. Аристовтуң, Л. И. Брежневтин, Н. Г. Игнатовтуң, Ф. Р. Козловтуң, О. В. Кузнецовун, Л. С. Подласкийниң, М. А. Суловтуң, Е. А. Фурцеваның, Н. С. Хрущевтиң, П. М. Шверникад, П. Н. Поспеловтуң президиуме көстүп келгенин чыгылаанар димтиг адыш час-кашкынар-биле уткаанар.

Хундуг президиум СЭКП ТР-ның Президиумун чөвүлел хуралдың киржикчилери улуг ооруз киришкн-биле сонгаанар.

СЭКП ТР-ның Президиум кежигуу, партия Төп Комитединиң секретары Ф. Р. Козлов чөвүлел хуралдың киржикчилерине Совет Эвилелиниң Коммунистг партиязының Төп Комитединиң чедирген байырыңиңиң.

«Коммунистг күш-ажылдың бригадалары болгаш шалыпчылары деп ат дөз чарышты улам иңдә хө-жүдуриниң талазы-биле оролгаларын дугайында» илеткелди ВЦСПС-тин Даргазы В. В. Гринин кылган.

Эш Гринин чөвүлел хуралдың киржикчилериниң мурундан партияның Төп Комитединге оң чедирген байыры дөм ийи-биле өөрүч четтиргени илдеретке, бистин хүнеривистиниң кайтамчыктыг шимчөөшкенини—коммунистг күш-ажылдың коллективтериниң болгаш шалыпчыларының чарышын олар бүтү хөмчөг-биле хөжүдөр, бо чөвүлел хуралдың киржикчилери—ол белик ат дөз демисебиң турар кижилер шүтүтүзү—бистин чүртүвүскни коммунистг туртувусунуң улуг оролгаларын бутандырышың талазы-биле күженишкенини мөөнөдөр дөзүн бүдүрөткөн.

— Бо чөвүлел хуралдың оролгалы болза чыгылган дуржулгаларын түңөөр болгаш коммунистг күш-ажылдың коллективтери болгаш шалыпчылары деп ат дөз чарышты улам иңдә калбарының оролгаларын тодаразы болур—деп, илеткелчи чугалаан.

Коммунистг улуг тиңелдериңни, партиязың XXI съездинин шиптирлерин бутандыра дөм, чеди чыл планың чедишкенин күссөдир дөм ажалчы чоннардың демиселиниң дугайы эш Гринин тодаргай чугалаан.

Тайбың туртувучу күш-ажылды кылган турар совет улус тайбының быжылгаларың болгаш камгалаарың чөтүкү турар. Бистин чүртүвүстүң ажалчың алызы болгаш бүтү ажалчы чоннар америк чачыкчы бөдүртерин кара салгышты өңчүч-чөгүлөрүн хары кылдыр Совет Эвилелиниң экономика күчүң болгаш камгалаарың аразын улам быжылгалар дөм демиселге чар-чар күш-ажылчы чедишкени-биле харылаашымаң, буттарың хүрөө-тиң төрөөн коммунистг партиязы болгаш Совет чазакты долгандыр улам сыйры каттыштырып турар.

Оон иңдә илеткелчи миллион-миллион ажалчы чоннардың дирит чогадыкчы ажал-хөкөм болур коммунистг туртувусунуң дугайы чугалаан. Бистин хүнеривисте масрыс чоңуң чарымы чар-чар хөкөм-лер-биле байлакан. Коммунистг күш-ажылдың бригадаларының болгаш шалыпчыларының шимчөөшкениниң күш-ажылды чар бөдүр-күүчү хөкөмдөр өң-не долгу-биле илерөөн. Коммунистг күш-ажылды комсомолчуларың, бистин алдырды ажалдыкчыларын эгелешиң-биле тыылган коммунистг күш-

ажылдың бригадаларының болгаш шалыпчыларының шимчөөшкенин баштайгы хүнерден эгелеш-ле шынар талазы-биле чар шимчөөшкни болурун көрүскөн. Оң үдөлиниң болза массаларың белик социалистг медресдин, бөдүн ажал-ишкитилериниң коммунистг бэй-биле өөренип, ажалдаар болгаш чурттаарының иңдә чүткүдү о болуп турар. Коммунистг күш-ажылдың бригадаларының болгаш шалыпчыларының шимчөөшкни болза коммунистг ниңталедин калба-беле тулуп тургузарының амгы өң-чөдөлини социалистг чарыштың дөдө хөкөм болур. Иңдә чарыш коммунистг туртувусунуң өң чугула оролгаларының бирөөн—угаан болгаш күш-ажылдың аразында буттуг ылгалдары ажал өртерин шиптирлөөрине адигия берип турар.

Коммунистг күш-ажылдың бригадаларының болгаш шалыпчыларының шимчөөшкенинде амгы үдө беш миллион ажыл ажалчыңар, ал-бал-хаакчылар болгаш холхозчулар киржип турар деп эш Гринин мелегелен. Коммунистг күш-ажылдың коллективтери деп ат дөз чарышта 400 муң ажыл бригадалар, участотар, элчөгөтөр болгаш цехтер киржип турар, коммунистг күш-ажылдың бригадалары деп атты 40 муң коллективтерге тымыскан болгаш 100 муң ажыл ажалчыңарга коммунистг күш-ажылды шалыпчылары деп атты тымыскап. Бо шимчөөшкениниң өң-не дөзөрелериниң аттарын илеткелчи база адан.

Коммунистг күш-ажыл дөм массаларың шимчөөшкни амгы үдө чар чадакте шалчөөн. Ам бүдүрүк болгаш турут черлериниң бүдүн-бүдүн коллективтери белик коммунистг күш-ажылдың коллективтери деп ат дөз чарышты кирип

турар апарган. Ажалчы чоннармың бо шимчөөшкни—коммунистг ниңталедин кижини кижизиниң тургузары дөм, күш-ажылды кижилериниң өң-не чугула, барги хөгөлдө-линг хуудулары дөм шимчөөшкни болуп турар.

СЭКП ТР-ның 1959 чылда болгаш июнь Пленуму коммунистг күш-ажылдың бригадаларының болгаш шалыпчыларының шимчөөшкени белик-биле үлөп көргөн, оңу көдөр үениң разведчиктери деп адан. Оң шимчөөшкени бүтү-ле хөмчөг-лөр-биле көжүдүп калбартыры, аңаа ажалчы чоннардың чар-чар массаларың хавар гудары амгы үдө кол оролгал болуп турар. Бүдүрүк болгаш турут черлериниң, холхозтарың болгаш совхозтарың, төлө-вилел болгаш өртем организацияларың бөттүг оролгалары-биле ол шимчөөшкени улам сыйры хол-баштыр хөкөм. Коммунистг күш-ажылдың бригадаларының болгаш шалыпчыларының шимчөөшкенини улам хөгүдуриниң талазы-биле улуг роль өң массалыг организациялар—профессионал Эвилелдеринге болгаш Ленинчи комсомолга өвэлжип турар.

Эш Грининиң чугалааны болза, коммунизм дөре бистин чүртүвүстүң чүгө даартагы хуу авес, а коммунизм бо хун өгөлөп турар-дыр. Келди үениң өвүр-хөкөмдөр, коммунизмниң дазылдыр совет ниңталедин амыдралының бүтү-ле адырларында дүргени-биле өзүң үңүп турар апарган. Коммунистг партиязың аажок улуг ажалыңдан, совет улустун мадырдыг күш-ажылыңдан, бистин чүртүвүстүң бугу делегейге төөгүлүг бүтү-ле чедишкениниң олар улам-ла тодаргай-биле көстүп көп турар.

Эш Грининиң илеткелсини сондо санал бөөри өгөлөөн.

Областың колхозтарында болгаш совхозтарында чаксы хову ажалдарының чоруп турарының дугайында медээ

(1960 чылдың май 25-ке чедир плазага дүр хуу-биле күссөткени)

Районнар	Бүтү кукуруза	Оң иштине тарак культурулары	Картофель	Кукуруза
Танды	98,0	103,5	63,7	47,4
Барыш-Хемчик	96,6	101,1	43,2	120,0
Кзыл-Хем	96,3	105,3	33,9	4,0
Чаа-Хем	96,0	101,1	42,1	25,7
Сүт-Хөл	93,4	102,2	50,0	31,7
Бай-Тайга	91,2	106,6	68,0	30,3
Бии-Хем	90,9	102,6	26,6	51,0
Чөөн-Хемчик	89,7	103,6	51,1	26,0
Тес-Хем	88,1	100,0	37,9	54,0
Эриан	76,9	113,9	91,3	—
Өвүр	76,5	114,0	—	—
Улуг-Хем	74,9	91,7	48,8	31,7
Току	51,2	170,0	42,9	—
Совхозтар	102,4	105,0	—	30,0
«Тиледеге»	94,8	101,1	26,7	25,0
«Межегей»	94,4	123,1	76,0	68,3
«Элеге»	93,3	103,0	65,0	60,0
«Кызыл партизан»	87,7	100,0	—	20,0
«Өкө»	84,2	104,5	—	40,0
«Барлык»	84,2	100,0	10,0	11,7
«УТКА 25 чылы»	58,8	—	—	—

Май айның 25-ке чедир областьч колхозтары бүтү культуралардан 158.135 гектары тарып, планын 91 хуу, оң иштине тарак культуралары 132.134 гектарга тарып, планын 101,9 хуу күссөткен. А совхозтар бүтү культуралардан 78.533 гектары тарып, планын 90,5 хуу, оң иштине тарак культуралары 64.977 гектарга тарып, планын 105,3 хуу күссөткен. Аш-чөмчөң кол культурамы—кызыл-тас төлөгүлүк колхозтар-даа база совхозтар-

да ажыр күссөткен. Иңдә болза дуга Улуг-Хем районунуң колхозтары тарак культуралары тарымынын планын 91,7 хуу күссөдир, бугу райондардан жокулуп турар.

Майның 25-ке чедир колхозтар 856 гектар картофельди тарып, планын 44 хуу күссөткен. А совхозтар 144 гектар картофельди тарып, планын 30,3 хуу күссөткен. Өвүр районунуң колхозтары болгаш «Өкө»,

«Барлык», «Тиледеге» совхозтар май 25-ке чедир картофель тарыламынче кирбөөн.

Колхозтар май 25-ке чедир 2252 гектар, совхозтар 812 гектар кукуруза таран. Иңчакта кукуруза тарымынын планын колхозтар 30,1 хуу, совхозтар—37,8 хуу күссөткен. Эриан, Току, Өвүр райондарың колхозтары май 25-ке чедир кукуруза тарыламынче өгөлөп кирбөөн. Чаа-Хем районунуң колхозтары кукуруза тарымынын планын чүгө 4 хуу күссөдир, бугу райондарың кукуруза чоруп турар.

Ногаалар тарымынын планын колхозтар 17,3 хуу, совхозтар 30,9 хуу күссөткен ийлеке азы колхозтар чүгө 71 гектар, совхозтар 26 гектар ногаалары таран. Бай-Тайга, Өвүр, Барыш-Хемчик, Сүт-Хөл, Тес-Хем, Эриан, Току райондарың колхозтары болгаш «Өкө», «Барлык» совхозтар ногаалар тарыламынче май 25-ке чедир өгөлөп кирбөөн.

Тараа, ногаа культураларының картофельдин, кукурузаны тарыламы чорудары-биле кады колхозтар болгаш совхозтар чалгыс чылдык болгаш хай чылдык сиегенер тарыламын база чорудуп турар. Май 25-ке чедир колхозтар чалгыс чылдык сиегенери 21.160 гектарга таран ийлеке оң планын 76,2 хуу күссөткен. Совхозтар 12.303 гектар чалгыс чылдык сиегенери тарып, планын 91 хуу күссөткен. Хай чылдык сиегенер тарыламының планын колхозтар чүгө 29,4 хуу күссөткен. А совхозтарын чалгыс-даа совхоз май 25-ке чедир хай чылдык сиегенер тарыламынче өгөлөп кирбөөн.

Тараа культураларының ажаа алышкыны өгөлөөн

АШХАБАД. (СЭТА). Туркменстаның муруну-барың талазында колхозчу шөдөргө тараа кили-не быжын өгөлөө. Иңчакта Ашхабад болгаш Бухара райондарың колхозчулары арбайын бышкаан килдизин өң баштай өгөлөө. Көзө ажал-агыл артелиниң баштаар черлери оң-оң трактор агрегаттары болгаш аш-биле өөрүтүр машиналары, бөдү чоруп койбайнары ша-держе үдүргөндөр. Тарааны там-чалаар арга-биле кезип турар. Ий, үш хонга-ла Прикопелдаш шымазының колхозтары кызыл-таскы кестирилген болгаш бастырымын азы өгөлөөр дөй берген.

«Барлык» совхозта

Барыш-Хемчик районунуң «Барлык» совхозу кукуруза тарыламын чорудуп турар. Совхоз өргөн чылым 270 га черге кукуруза тараш, га бургузунда-не 309 т. ногаан масса-ны ажал алган. Бо чылын кукурузаны 400 га черге тарымы көрдү-ген.

Баштайгы күнде трактористер М. Сарыг-оол, М. Маныр оларны агрегаттар кукурузаны 25 га черге дөрбелчин-улагачка арга-биле таран. Совхозтун комсомол органиа-ция кукурузаның чалгы ажаалтамы чорудары-биле 21 кижи кижизикчи комсомолчу-апактар эе-ноларың тургускан. Олар кукуруза тарымы шөлдү туу-туузаду хуваажым алган, ажалды өгөлөвөндөр.

О. БИЧЕ-ООЛ.

ТАТАР АССР-НИҢ 30 ЧЫЛ ОЮНГА



Сөөдү чылдарың дургузунда Казаның дугуған улуг ажалдары калбарган. Хоорайның ортузунда болгаш кызылларинда-даа чурталганың улуг бажиныңы, школаар, магазинер, кинотеатрлар, дөдө өөредилге черлериниң бажиңдары туттуңган. Чокте чар чүү-дөг фото Б. Мяснистоуу.

СЭТА-ның фотохроикамы.

О. МАНДАРЫЙ.

ПАРТИЙЖИ АМЫДЫРАЛ

Агитмассалыг ажил эки тургустунган

Чөөн-Хемчик районун «Октябрь» 30 чылы колхозта партия организа...

темадарын дугайнда 10 лекциялар номчуттуган. Парторганизация агитаторларын...

Комсомол ажилын удуртур

Улуг-Хем районун «Улуг Хал» колхозунда 100 аялж комсомолчулар...

үеде чымалдырбайн келген. Ооң түнөсиде аниматорларын ортуузда...

Утундурган участок

Улуг-Хем районун «Х Улуг хурал» кезде ажил-агый артелинин 100 аялж колхозчулары...

чорувастаан. Лекция, беседалар, солун номчулгам чок. Лекторларын...

Колхозтун ыраакы ордоларында ажилдап турар ажил-ишчилерин...

К. ОДУП-ООЛ.

Эрткен кварталдын түннели

СЭКП-нин XXI съездинин төгүзүт шийтпирлерин чедишкенин...

Боттаринга алган социалисттик үлөөлгөн үргүзүчү аялж күүседип...

Райүлетпүр комбинатынын дирекция чери бугурулге шилерин алгы...

материалдарын чүгө эптөр кылдыр белеткерле, ийги болжаш үшкү...

Районун үлетпүр комбинатында партия, профивеле болжаш комсомол...

Коллектив жекжүгүрү бугурулге куралынын санын көргөш, 1960 чылдык...

Я. ДОРЖУ.

Биске дайын эвес, а тайбың херек



лей АКШ-тын агрессии политиканын сойгалп мында дөш:

кижилерин амы-тынныга кыжанылгы дайын өртүн күзөйлөп турар...

рарын сеткил салгыжмынын ханышында чүгө...

Колхозчу өг-бүлениң амыдыралын улам чаагайжыдар

Колхозчу араатарнын амыдырал-чурталгазын чаагайжыдып экижидерин...

Дол, Айыраа, Данзынмаа, Д. Айыраа оларын кирип болур. Шыдалдык...

Колхозчу араатарнын амыдыралын чурталгазын чаагайжыдып экижидерин...

Бугуру куулурулгү чурталгазын үлөгөр-чжөөн көргүзүп турар колхозчу...

Дол, Айыраа, Данзынмаа, Д. Айыраа оларын кирип болур. Шыдалдык...

Колхозчу араатарнын амыдыралын чурталгазын чаагайжыдып экижидерин...

Я. ДОРЖУ.

Удуртулганың сулазындан

«Х Улуг хурал» колхоз Улуг-Хем районда улгаттыр каттышкан колхозтарын бирөөсү...

Колхоз конторазынын сонгазында дап көстүп турар черде ферманын ажилы...

Инаава-да бар аргаларын байлак олар-белчирирн четче аялган шылдыгын турарында артелин...

Колхоз конторазынын сонгазында дап көстүп турар черде ферманын ажилы...

Улусчу талантыларнын көрүлдезинин мурну чарында

Ам каш-лаз хонгаш улусчу талантыларнын көрүлдезини эгелээр. Көрүлдезини ийги эгелээр район...

районун «Большевик», «ВЛКСМ-нин 30 чылы» колхозтарда кезде клубтарын...

аттың, «Чодураа» колхозтарда клубтарын бот-тымынгыр уран чүгө бөлгүнерия...

Көрүлде эрттирлерин дугайнда докталаа СЭКП өлкөмүнүн бюрору болжаш...

Кызыл доорайнын көрүлдеге белеткели чоратаа чаз эгелөөн. Амгы үеде оң чоруп турар темпиз оюмун...

бар. Илангы оларнын ажилынга дула чедирип дег тусай эртеминглер доорайла хей болгай.

Көрүлде эрттир, белеткерини район комиссиянын составын тандым районда шын эвес тургузуп...

Областын культура эрелелин көрүлдеге белетке, эрттирлеринин таланты-биле улуг харымсалгалым. Акгы үеде...

же көжүм-шын театрынын артистерин, режиссерларын, таныш болжаш ыры...

Областын улустун чогаалыга бажыны кезде бот-тымынгыр уран чүгө бөлгүнерия...

Моң мурнуда чылдарда болуп эртуп турган бот-тымынгыр уран чүгө көрүлдегерини кирип турган коллективтерини репертуарларын...

Бөрүлде чедир каш-лаз хонгаш артка. Бөрүлде эки түнөлдүк болур чорук анаа шудурт, эки белеткеден...

Көрүлде эрттир, белеткерини район комиссиянын составын тандым районда шын эвес тургузуп...

Моң мурнуда чылдарда болуп эртуп турган бот-тымынгыр уран чүгө көрүлдегерини кирип турган коллективтерини репертуарларын...

Бөрүлде чедир каш-лаз хонгаш артка. Бөрүлде эки түнөлдүк болур чорук анаа шудурт, эки белеткеден...

М. КЫЗЫЛ-ООЛ.

Орук септелгези

Бай-Тайга районун Сталин аттыг колхозунун байтаар чери болжаш Бай-Тал кезде Совет артелинде де...

гаш дериг-хересседиг 12 аялж жигалтынган. Колхозтун баш бар кол оларынче...

Д. БАНАН.

"ШЫННЫҢ" НАЙЖУКЧУЛАРЫНЫҢ ЧАГАЛААРЫ

АРЫН № 18

Аргалар бисте бар

Партияны, чарактың кезде ажил-агыйны улам ийгиликтер дөөш чорууп келген кемчелеринин ачылында бистин колхоз экономика таллазы-биле дык быжыккан. Соңгу чыдалар нинтинин туугаарыңче кол кичөөгөйни салган бис. Оң түнеленде клуб, уруулар аскаң болгаш садыгы дөөш ышкыш тутула тудуулар таарымчалык, эки шынарлыг кылдыр туттуулаан.

Чеди чылдын ийги чымында артелинин күсели-биле, колхозчуларнын кужу-биле 8 чыл школанын чаа өрөдиге бажынын тууун доозуп, ажыгалла киирген турарынча бүгү нинтинин кичээгөйи хаара туттуган. Салдыган сорулганы күсөдери-биле эш Серендоз уурткан туду-жу бригада туду мажын кезип, чонгаш туду шөлүнө сөөрткөн. Ам ух тудуину тавза салдыган болгаш тавазын тудуп өгөлдөө.

Колхозта хөрежөөнөр чөүлөлендиң дарагы эш К. Чашпах уурткан 30 амыг кижилег хөрежөөнөр эвенозу чоокта чаа 160 шоодий чингисти ачыгаш туду шөлүнө экеп дүжүргөн. Чонун туду ажылдыче ыдыг азылдыг сыйры эвиледээр-биле тургускан 7 кижин составтыг тускай комиссия ажылдап турар. Уаучу арга-биле тудуп өгөлдөө школанын чаа өрөдиге чымын бетиңе ажыгалла кииреринин аргалары бисте бар.

В. ТАМДЫҢ-ООЛ,

Току районун «Совет Тыва» колхозунун даргазы.

База катап чаалап алган

Өвөр районун «Кызыл туз» колхозунун Хорунгут-Ой сут-баран фермазын ажилдакчылары 1959 чылда сут саалдынын талазы-биле бедик көргүзүлгени чедип ап, районун фермалар арызынга шалчир кызыл тузун каш ула чаалап ал келген. Ол тузун бо чылдын бирги кварталында азымын турган.

Фермазын саанчылары болгаш ажилдакчылары социалист чарышты калбарып, сут саалдынын көвүдөлү дөөш кемчелерин чурттак, апрельде 6 тонна сут саалап планын 10 амыг тонна кылдыр күсөткөн шалчир кызыл тузту база дагы чаалап алган. Төгүзүг чеди чыл планын ийги чымын арткан айларында сут инектерин ажаалда, хайгаараны экижилди, чайгы, күсү уелерде одаларын чөп ажылдап турган, сут саалдынын талазы-биле бедик көргүзүлгени чедип ап, кызыл тузду саалыс дөөш күженишкенин ажилдап турарлар. Саанчылар Ооржак Удуне, Ооржак

Долук олар боттарынга быжыгалаан сазар инектеринин бирөөздөн-не чыл эгезинден бээр ортумал-биле 612 кг сутту саап ап, социалист чарыштын мурнакчылары болуп турарлар.

Сут саалдынын белдеринге кол түсө болза, олар-белчирияштын органнактары болур. Бо ажыгал саар инек каларчымы Ооржак Чокутуң уулу биче эвек. Эки өттүгү черлерин шалап ап, кемгерилгезин, суггарылганы болгаш ажалдаанын экижит кеңинден инектерин сүдүн буру көүп турар. О. Чокук бо чымын төрөөн 115 инектеринин бызаазын меңди алган.

Фермазын үдөттиги коммунист Бугуэр-өөз саанчыларын ортузуна социалист чарышты калбартып, сут саалдынын көвүдөлү дөөш организацытыг ажилдап чорудуп турар.

1960 чылдын бугурулге планын хуусаа бетинде күсөдөр арга Хорунгут-Ой фермазын ажилдакчыларында бар.

Х. МОГЕ.



Чоон-Хемчик районун «Искра» колхозунун мурнакчы саанчысы Ооржак Севильбаа чыл эгезинден бээр богула быжыгалаан инектеринин бирөөздөн-не 600 кг сутту саап ап, социалист чарыштын мурнуку одурунда чоруп турар.

Бо чылдын апрель айдан эгезип Арыг-Бажы сут-баран фермазын электрин саалдык кирсет. Ол ам 26 инекти саалдыр турар болгаш инек бүрүзүктөн-не 2500 кг сутту саап алыр сорулганы салып алган ажылдап турар.

Чурукта: саанчы Ооржак Севильбаа. Фото Ф. Степановтуу.

Чыл планын хуусаа бетинде

Улуг-Хем районун Тууйбу цегинин бригадирлерин амыдыралга ултур комбинатында комбинатта боттандырбышкан, чеди тууйбу цегинин коллегия партия организациязын чылы-тиви бо чымын 660 муунун секретары Бура-1960 чылдын бугурулге тууйбуну бугуруп, ту-винский ажылдап турар. планын амыр күсөдөр аугларга бээр планын. Бо цехте 20 амылчын дээш цехтин амылчын Бугурулгенин сезонга бар, оларнын иштинде аны социалист чарышы калбартык шепээр «СМ-296А» ма-уу чылда ажылдап кел-ажылдап турарлар. шыканы тургускан. Баш-ген Черепанов, Писарен-20.000 тууйбуну өрөд-12500 тууйбуну үндүр-иш мастерлер хей. шид, бугурулге бээр. тей, ам өртединге бе-Партиянын XXI съез-летпей турар. дининин төгүлүг шит-

Д. ЯКОВЛЕВ.



Тес-Хем районун төвү — Самагалдай суур чыл келген тудум-на чаагайып турар. Суурну топ кудумчууанда яны-бүрү мяхтарын олуртуп, полисадниктерин кылгылаан. Фото М. Булгазовтуу.

СУУРЛАР ЧААГАЙЖЫДЫЛГАЗЫ

Чоон-Хемчик районун «Искра» колхозунун баштаар чери болгаш Чаа-лава кезде Совет суур чаагайжыдылганынча кичээгөйни салып турар. Кудумчуларнын керим-кажааларын кылырынга 100 амыг кубометр чыга манамалар дилдинген болгаш суурнуң Ленин, Кара Марс аттыг кол кудумчуларын олурткан. Суурда школа коллективни 350 метр кызымын кылып, оң иштинде 250 мяхты олурткан.

С. ДАДАР-ООЛ.

Суур чаагайжыдылганын талазы-биле Таңды районда «Тилделге» советтин ажилдакчылары 800 метр калжааларын кылып, ында 500 амыг мяхтарын олурткан. Суур чаагайжыдылганынча бо чымын 20000 рубль чарыгдары көрдүнгөн.

С. ТАНЗЫН-ООЛ.

Колхозчу ажил-ишчилер төрөөн суурун чаагайжыдыр талазы-биле суур ажылдарын кымын келген. Эрткен чылдарнын дугузунда Бай-Тайга районун «Тилделге» колхозунда Кызыл-Дог суур чаагайжыдыр туттуңган болгаш ол ажил уругула-леп турар. Суурнуң Ленин аттыг кудумчууанда беэин бо чымын 300 амыг мяхты тарып олурткан.

Б. СЕНДАЖЫ.

Совет кижилер

МЕХАНИК
Колхозта турум кинонуң механиги С. Кожун-өөз Кызыл-Дог суурнуң чурттакчыларын кино көргүзүлгезинде эки хандырын, планын ажыр күсөдип турар. Бо чылдын бирги кварталын кино көргүзүлгезин планын ажыр, апрельдин—150 хуу, май айнын планын сес хонук бурунгаар күсөткен.

Кожун-өөз чон ортузуна кино дугайында таймлыр амылган доктамаал чорудуп турган, планын чедикшигинин күсөдип турар.

БАШНЫ
Кызыл-Дог школанын 1 «А» класзын башкысы Ч. Байыр өрөдиге чыды өгөлдөргө билек адалаар-биле быжыг харылааны тудуп келгеннинде оң класзында багай демдекти өрөнкичи чок.

Байыр өрөнкичилерин амылчан чүгө класска өрөнип, билди ап турар эвек, колхозчу адилерин бажынарынга барып, оларнын-биле чугалажып турган, өрөнип билди ап турар. Башкынын мундук амыл уругуларын өг-бүдөгө кичизидер талазы-биле адалаар уругу дуаны база берип турар.

ПОЧТАЧЫ
Почтаны коммунист С. Шырап ол амылгыда ам он чыл амыл-

дап, районда база бир эки амылдыг почтачы саанчыларын турар. Дуржулгалыг почтачы колхозчуларын чагыларын, чаагайжыктерин ооздаашкын чокка чедирип бербишкан, агитатор хулаалгезин күсөдип, таймлыр амыл доктамаал чорудуп турар. Аксүк агитация болур плакаттарын өрөгө бургузуге чедирип, садып чоруп.

Б. СЕНДАЖЫ.

МАЛЧЫН
Чаа-Хөл районун «Найраал» кезде ажил-агый артелиниң келжигүнү О. Седип малдары-биле 1952 чылда колхозтун 7 тевиени худлап алган. Колхозтун тевиени бо арамында 31 баш чедир өскөн. Седип бодаганарын чидирг чокка өстүрүп ап келгени-биле чергелештер, төведен хей дүктү ап, колхозунга хей орлуганы берип келген.

Седиптин кадарында төрүр 11 теви бар, оларнын 5-жи бодаганнапкан. Дуржулгалыг малчын арткан 6 тевиени бодаганарын меңди алыр сорулга салып алган ажылдап турар. Бо кылдын 6 өг-гени өдрөжилгеге база киирген болгаш теви бургузунден ортумал-биле 5 кг дүктү алган.

Н. МАМАЙ.

Бичин чаштар дээш

Улуг-Хем районун «Кызыл тараачын» кезде ажил-агый артелиниң Барыш-Халда участогуна уруулар ас-илдинин амыл сөөлүгү уде ажажжың. Бичин чаштарын өстүрүп кижизидер талазы-биле колхоз баштаар чери кичөөгөйни салып, ас-илин эки дерткен болгаш аш-чөм-биле эки хандырып турар.

Ас-илин амылн участоктун бригадир Кунев боду-биле удуруп, бичин чаштарга бүгү-ле таарымчалыг байдады тургузуп турар. Ясында амыл-

гы үедө 39 уруулар көп турар. Оларнын азалары колхоз бугурулгезинде киржиң, улуг ажилдарын бугуруп турарлар.

Бичин чаштарын чараш эки кижизидилгези дөөш ас-илин өргөлекчи Шадыр, уруулар ажалга-зы Дага олар бар-ла аргаларын херегеп, кызымкай ажилдап турарлар. Ас-илин чеми шынарлыг болгаш амылдын, урууларын ойнар чүддөргө четчири-биле бар.

О. ЕНДАН.

Ам дээрзинде 80

Барыш-Хемчик районун «Большенин» колхозунда 4 өрөдиге 120 орунук уруулар ас-илин 4 чыл бугурулга-ла амыттыңган. Оң өргөлекчи эш Чыртак бо чымын ас-илин эки дерип белеткеш, апрель 5-те амыткан.

Мурнуку чыдаларга бодаарга оң дерип-терексели дык экижжың. Чыдалыг уругу саанын четир бурун деригиң демир оруннар болгаш 10 кавай бар. Ол ышкыш 6 стол, 30 амыг сандылыг. Оң сонгаларында тывдыр, ажитеринде көжөгелерин ас-илин столдарын кичежээр-биле

ле шыкылап каан. Өрөдө бургуз чугаилаттыңган, шалазы доозуп.

Ас-илин аш-чөм-чиңи шынар эки. Эт, сүт, дага чуртгазы, далгандан яны-бүрү чөм айман кылып, чүдү бур калалар, компот, кисельди хаймыдырып, чаштарын амылдын чөмөр-биле чөмөр турар. Урууларын чөмөнирине, дыштанарынга болгаш ойнарарынга арыг-шөвөр, таарымчалыг бүгү байдады тургустарынча ас-илин өргөлекчи, ажалкчылары кичөөгөйни салып турар. Ам ясылде 80 амыг уруулар хаара туттуңган.

А. ЕВРОП.

Улуг-Хемниң колхозтарында

СУГГАРЫЛГА БУГАЗЫ

Улуг-Хем районун Жданов аттыг кезде ажил-агый артелиниң Кыргызка удурунган 12 кижин составтыг комсомолчу-амакылар бригаданы негиз суутгар бугаланынча амылгалыг организацытыг чоруткан.

6 хүнүн дургузунда 7 км черин бугазын аштааннар. Борта Чылбакай, Кара-мыс, Даны-мыс олар хүн бүрүнүн нормазын 130—150 хуу күсөдип, мурнакчын амылданнар.

О. НЕНДЕН.

АЖЫГЛАДА КИИРГЕН

Ленин аттыг кезде ажил-агый артелиниң тудуулары бо чымын чуртталга бажынарынын тузуу шыпкын чорудуп турар. Чоокта чаа 5 бажынарын кылып доосап, ажыгалла киирген.

Колхозчу тудуулар 1960 чылда кылза чогуур чуртталга бажынарынын тузуу июнь 15-те доозуп, ажыгалла киирер дөөш хайнымышкынын ажылдап турарлар. Бызынчылар Озай-өөл, Сендажы, Уйну-өөл, Седен Хуурак олар ажил нормазын 1,5—2 катап ажыр күсөдип турарлар.

Н. МАЙГЫН-ООЛ.

СУЛАРААН УДУРТУЛГА

«Тыва туду» трезинин комплексилг бригадаларынын бирээзи Кызыл хоорайда хирургия эмелгезинин чаа бажынын тудуп турар. Ону бо чымын бүрүн дооскан. декабрь 1-де ажыгалла киирер сорулга тудууларын мурнуда салдыган. Идиги боду-ла, ук бажынын тузуу дык оожум темпиги чөрүп келген. 1959 чылдын декабрьга чедир ол тудуу мастер эш Иванова удуруп турду оң темпиги дүргө чоруп турган.

Эрткен чылдын декабрьга эмелге тудуун удуруп башкаары-биле мастер Анатолий Тихомиров чедип келген. Оң сонда тудуун темпиги да оожумнап, шынары-ла чымылан. Чаа мастер тудуу шөлүнө көчүрү хөвөр келгилээр, 1960 чылдын майга чедир амылчыларын бугурулге хурамын чыгыс-ла катап чымыдырып көрбөөн, олзга беселени, илеткели-ла кылып бербөөн.

Тудуу шөлүне амылчыларын күш-ажымын бугурулгугу чымылаан, а күш-ажымын сагыла-чуруму кышкан. Тихомировтун келир мурнунда 18 бызынчылар турган, а бөгүн оларнын иштинден ол тудууга чыгыс-лаа бызаацы арткан — өскө тудуу объектилерине тарап чөруй барган.

Тудуу материаллары: цемент, калдак болгаш өске-лаа чугула чүддөр бо-ла үзүктелі бээр, а калган тудуу материалдары чедикпейн баарга амылчылар амыл чок анаа турар бээр таарымчалык хей улаа болуп келген. Амылчыларын кымын күсөткен чүддөргө үчүлүг мастер эш Тихомиров бугуру чурумчудуп тургускан, оң түнеленде чымык амылчылар амыл төвөдөрүн хей, а чамдыктары амыл амыл таарымчалык ам-лаа үргүтүлүшкөн. Чугула тудуу черинге күш-ажымын сагыла-чуруму быжыгларын өргүтүп, мастер эш Тихомиров чамдыкта амыл эвек «алкан» келгилээр. Чижээ, бо чылдын апрель 18-те, повелендикте эш Тихомиров эвек азыркы келеш, доран чөруй барган.

Чугула тудуун дүргө доозуп, декабрь 1-де ажыгалла киирерин хандыр төлөөдө, анаа удурутканы күштедирери, амыл бар чөптерини шийтириги чылдыры негеттинип турар.

А. ЮН. ТУДУЖУ.

Культура темазынга

Арлаштылары чугула

Областын хөгжүш-ши театрынын артистери Сут-Хөл районун «Берегайга» кезде ажил-агый артелине «Өскөн теву» деп шийи-биле аалап чорынар. Ук шийи колхозчулар улуг сонугула-биле көргөн.

Артистер Көк-өөл, Севильбаа, Монгалбин, Мортай-өөл, Кымылбай олар боттарынын рольдарын оң колду күсөдип, көргүчүлөрүн амыл часкаашкыны-биле удеттирив турганнар.

Бистин колхозка чедип көп, солун ший көргүсөөниң колхозчулар кончүг өрөөнөр. Оң-биле кады колхозчулар мундук күзөлдөрү база илередиң турарлар. Областын хөгжүш-ши театрынын коллективни областын колхозтарын кезип, солун ойнаары көргүзүп чөруү чүе болганда, ший биле концертти арлаштыр, бир көргүзүрө ший, бир көргүзүрө концерт көргүзүрүн күсөп турарлар. Чүге дээр, бир келеш чүгө ший азы концерт көргүсөш-лө чөруй баарга хонудачы-дыр. Кайы-бир колхозка келеш, анаа ийи-үш хонуп, концертти-ла, шийи-лаа көргүсөөни чөп улуу-биле күсөп турар.

М. ЧАРТАК-ХУНА.

Эргелекчи кайнаар барганыл?

Бистин «Тилделге» колхозтун күзүрүн ол амылга мергежилдиг эш Букуев эргелекчилеп турду ол клуб — культураның бугурулге ода болуп, чончугу культуругун негеддирерин чөруү-биле хандырын турганын колхозчулар ам-лаа утлааннар.

Ичаарга амы үде клубтун амылу шүүт чөрүвастан. Эш Букуевте өске амыла тыртып турган, мергежилдиг өске эргелекчинин районун культуру кылдын азаан. Ол азааншкын чүгө ады ай болганда ам көп боттанган. Культура кылды клуб эргелекчилеге эш Константинованы томуйлап чорудуп берген.

Баштайгы үезинде ол эргелекчи чүн чүгөр ажылдап, шөрү диттир-ле турган. Ичталы-лаа ол үр болган. Кезек болганда эш Константинов ич чөк-ла барган. Та оңу өске амыла шыпкының, та боду турары-биле амыл калкан кижин—ол кымга-лаа билдинмес.

Ичталыг улавас областын культуру аман черлерин көргүзүп болур болгай. Мычанга культуру амыл чөрударынын ода—бо клубтун амылын сегидип, диттир дугайында районун культуру кылдык (эргелекчи Райчева) чүе бодол турар иргэ? Бо айтирмыга бугурулгун ханымын колхозчулар кончуг күзөп диннапкан турар.

Н. СРАТ-ООЛ.

Улуг-Хем району.

Чурукта: эш Сырат-өөлдүн редакцияга чагаа бижип олурары. Фото М. Ойнуу.

Кичээгөйге алза чогуур

Кызыл төрөдөнүн улетпуур ба-раанарынын маганзын хоорайныч чурттагы чонун эки шынарыг белеп келтер-биле хандырын турары чугаажык. Хоорай маганзынча садып амылчылары чүгө хоорайныч чурттакчылары эвек, область төвүнө көп турар хей-хей кижилер база-ла садып амылчылар болуп турарлар.

Горноун улетпуур бааранынын маганзынере белеп келтерин хей болуп турары өөрүнчүг, совет кижилер өклин келерин күзөргө, олар эки шынарыг белеп келтерин садып ап турарлар. Идиги боду-лаа өргөжөк чугула, белеп чамдык келтерин маганзынере чөк болуп турары хонудачы. Чижээ, амылдан кедер көстөм болгаш чөвүр, чыгыс өске-биле чугааларга амылчыларын хей-биле херегеп турары бөдүүн материалды кылга белеп келтер хөвөр көстүр.

Ажылдын көстөмчө болгаш чөвүрлер Кызыл хоорайнын маганзынере доктамаал турары чугула. Чүге дээр, область төвүнде бугурулге черлери калбарып, амылчыларын сады көзүлөп, кымын каан белеп амылдын келтерге оларнын негеле-ан улгадып турар.

Бөдүүн материалдардан кылган амылдын келтерин хей-биле бугуруп үндүрер арга бисте бар, оңу хоорайныч дараалыга комбинация массалык-биле бугуруп үндүрер негеттинип турар аларган.

Ажылдын көстөмчө билгаш чөвүрлери манай хей-биле бугуруп үндүрер дугайында айтирмыг хоорайныч магалдык комбинацияны массалык-биле бугуруп үндүрер негеттинип турар аларган.

Ажылдын көстөмчө билгаш чөвүрлери манай хей-биле бугуруп үндүрер дугайында айтирмыг хоорайныч магалдык комбинацияны массалык-биле бугуруп үндүрер негеттинип турар аларган.

А. ПОЛЕВА.

Медицина темазынга

Токунун район эмелгезинин ажилдакчылары медицина темазынга лекцияларын, илеткелдерин болгаш беселдери амыл чончуг ортузуна чорутушкан, медицинаны чунга көргүзүп пропагандалар калбартып турар аларган.

Районуну Культура бажынын санитария талазы-биле көргүзүп станицанын тургускан. Яны-бүрү азыргылардын тыштарынын, оң-биле демсежириниң дугайында көргүзүп плакаттар, литературалар дегеттирген. Ук станицанын көргүзүп пропаганданын материалдары тургузчу-ле немежип турар.

Медицина темазынын талазы-биле көргүзүп пропагандаланың булуңнарын колхозтарда болгаш амылдын суурларда база тургузуп турар.

А. ЗОТИН.

Идепкейлиг колхозчу

Чаа-Хөл районун Ленин аттыг колхозунун Ооруга тараа складиныч эргелекчи Дирискин-өөл Монгуш оонашкан ажилын асеткилдиг кымыл чөруүн көргүзүп турар. Складтан тараа алыр дөөш колхозчуларын складинын оларга тараан шыпкын үндүрүп берип турар.

Бодуна оонаштыг ажилынан аныда Ооруга чурттал турар 14 кижин өкелдөп алган. Д. Монгуш тус черинг школанын келир кымын олар 100 кубометр токтамы хал берген. Черде кичаш эш Дирискин-өөл тудуу амылыга идепкейлин көргүзүп турар.

Х. ДЕМБЕРЛЕ.

Тургусса эни

Тес-Хем районун Ленин аттыг кезде ажил-агый артелиниң почтачы комсомолчу кыс Клара Монгалбин почта чедип келир билек кичөөгөй-ли-биле сайгарган. О. Шынаалда, У. Шынаалда малчыларынча бээр солунарын, журналдарын ыгып соруларын, мээр бээр кижилерге доранна дужап бээр. Монгалбинин ханамчалыг ажылдап турары-биле ирак оларларда малчын чыгыгларын үзүктелешкени чокка ап турар.

Теректиг-Хем суурун чурттакчылары хей. Ичталы-лаа Клара Монгалбин келген почтаны айткан адрезинге ол-ла хүн чедирив бербей барбас. Почтачынын шак мундук кымыл амыл-биле колхозчулар область солундарын ол-ла хүн номчуп турарлар.

Партиянын XXI съездининг төөгүлүг шийтирлерин совет улус амылдыралга боттандырбышкан, 1960 чылда салдыган сорулгаларын камчээр күсөттиңип турары, мурнакчын кижилерин ажил-дуржулгалары парлагата хүн бүрү чырттынын турар. Ичталыг чончуг тургузумаа хонугу улгакан. Бистин колхозта солдун азар саамбыра тургустуманын хонудачы, оңу тургусса чөруү.

С. СЫРАТ-ООЛ.

